

Loma meni

Lomat on lomailtu. Mitä jäi? Saiko akkuun riittävästi varausta?

Alkukesästä lii­kuskelin pohjanmaalla suomen- ja ruotsinkielisen asutuksen rajamailla. Eräässä vaiheessa oli sopivasti aikaa lueskella lehtiä. Saatavilla oli niin Ilkkaa kuin Vasabladetiakin. Ja kun vielä tarjolla oli erinomaista paikallista pirtele­lää, pääsi oikein hurmukseen.

Niin Vasabladet kuin Ilkkakin ovat päteviä aviiseja. Päivän lehdistä löytyy kyllä samat uutiset mutta aika eri tavalla painotettuna. Kielellinen kilpailutilanne paistaa räikeästi läpi. Se luo jännitettä. Seuraava ruodinta perustuu vain parin päivän lehtiin.

Sekä Vasabladet että Ilkka ovat broadsheet-kokoa, mikä tekee lehdestä oikean sanomalehden. Jos toinen näistä alkaisi ilmestyä tabloidina, menettäisi se varmasti ensi alkuunsa luotettavuutensa.

Vasabladetin omistaa Harry Schaumanin säätiö, joten sen riippuvaisuudet ovat muun ruotsinkielisen lehdistön tavoin selvät. Ja tasetta löytyy. Ilkan omistus­pohja on huomattavasti pirstoutuneempi, mutta kyllä sieltä kepulaiset organisaatiot paljastuvat. Ilkka omistaa melkoisen palan Alma-mediaa. Ilkan levikki on noin kaksinkertainen Vasablade­tiin verrattuna

Mutta nyt tarkemmin Vasablade­tiin. Lehti muodostuu kahdesta osiosta. Aukeamat on liimattu kevyesti selästä toisiinsa kiinni, mikä tekee lukemisesta käytännöllistä. Toisaalta, jos haluaa aukeamat erilleen, liimaus irtoaa helposti.

Lehdessä on huomattavan paljon kolumneja ja juttuja osastoissa Opinioner, Debatt, In­­sändare. Toimittajien juttujen lisäksi esiintyy useita ulkopuolisia kirjoittajia. Sen sijaan oikeaa pääkirjoitusta on vaikea havaita. Se hukkuu muiden mielipidekirjoitusten joukkoon. Näin ei varmaankaan käy sattumalta, mutta mikähän mahtaa olla linjan idea!

Tasapuolisuuden vuoksi, kyllä Ilkankin Mielipide-aukeama on hieno! Pääkirjoitus löytyy myös tästä osastosta. Pääuutiset saa tietoonsa molemmista. Urheilua ei paljoa viitsi selail­la, koska on pelkkää pesäpalloa! Vasabladet julkaisee Ruotsin TV-ohjelmat tasavertaisesti suomalaisten rinnalla.

Kieliteemaan liittyen poimin Vasabladetista pari esimerkkiä. Historioitsija ja lehtori Tom Gullberg ruotii kolumnissaan Sannfinskt kött ock (”ock”, ei och) annat dumt poli­tiikkaa, mutta jutun piikki kohdistuu Atrian mainontaan. Atria kun varoittelee mainok­sessaan ulkomaisesta lihasta. Ilmoituksesta voi tunnistaa pietarsaarelaisen Snellmanin logon. Ja siitä riittää vuodatusta.

Toisessa näkyvällä paikalla julkaistussa jutussa arvostellaan Vaasan Lidliä. Se käyttää tiedottamisessaan pelkästään suomea, vaikka Vaasassa on noin 40 % ruotsinkielisiä. Lidl oli selventänyt omaa kielipolitiikkaansa. Jos paikan enemmistö on ruotsinkielistä, kyltit kirjoitetaan ruotsiksi ja suomeksi. Jos taas enemmistö on suomalaista, vain suomeksi.

No, eihän tällaiseen kauppaan tarvitse astua.

pajen